

Bruksela, 31 października 2023 r.
(OR. en)

14487/23
ADD 1
LIMITE
PV CONS 49
JAI 1346
COMIX 476

PROJEKT PROTOKOŁU
RADA UNII EUROPEJSKIEJ
(Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne)
19 i 20 października 2023 r.

ZARZĄDZANIE POLITYCZNE STREFĄ SCHENGEN („RADA DS. SCHENGEN”)

Działania o charakterze nieustawodawczym

3. Ogólny stan strefy Schengen

a) Barometr Schengen

13666/23

**b) Zwalczanie przestępczości transgranicznej,
w szczególności przemytu migrantów**

13901/23

Wymiana poglądów

Rada zapoznała się z informacjami przedstawionymi na posiedzeniu Komitetu Mieszanego na szczeblu ministerialnym (dok. 14607/23).

4. Wdrażanie interoperacyjności

13707/23

Wymiana poglądów

Rada zapoznała się z informacjami przedstawionymi na posiedzeniu Komitetu Mieszanego na szczeblu ministerialnym (dok. 14607/23).

INNE KWESTIE DOTYCZĄCE SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Działania o charakterze nieustawodawczym

9. Azyl i migracja: wymiar zewnętrzny¹²

13996/23

Wymiana poglądów

Rada przeprowadziła wymianę poglądów na temat wymiaru zewnętrznego migracji.

**10. Wpływ sytuacji na Bliskim Wschodzie na bezpieczeństwo
wewnętrzne UE^{1 3}**

Wymiana poglądów

Rada przeprowadziła wymianę poglądów na temat skutków sytuacji na Bliskim Wschodzie dla bezpieczeństwa wewnętrznego UE.

¹ W drodze wyjątku w obecności państw stowarzyszonych w ramach Schengen.

² Na dyskusję nad tym punktem zaproszono unijne agencje Frontex, Europol i AUEA.

11. **Zapobieganie radykalizacji małoletnich w internecie:** 13718/23
aktualna sytuacja i dalsze działania³
Wymiana poglądów

Rada przeprowadziła wymianę poglądów na temat zapobiegania radykalizacji małoletnich w internecie.

12. **Sprawy różne**
a) **Forum ministerialne UE–Balkany Zachodnie** 11958/23
dotyczące wymiaru sprawiedliwości i spraw
wewnętrznych (Skopje, 26–27 października 2023 r.)
Informacje przekazane przez prezydencję

Rada zapoznała się z informacjami przekazanymi przez prezydencję.

- b) **Zakłócenie w funkcjonowaniu gazociągu** 14281/23
Balticconnector i uszkodzenie kabla do przesyłu
danych
Informacje przekazane przez Estonię i Finlandię

Rada zapoznała się z dodatkowymi informacjami przekazanymi przez Finlandię i Estonię na temat trwających dochodzeń w następstwie niedawnych incydentów mających wpływ na podmorską infrastrukturę krytyczną, które miały miejsce 8 października.

- c) **Międzynarodowa konferencja darczyńców na rzecz** 14225/23
rozminowywania w celach humanitarnych w Ukrainie
(Zagrzeb, 11–12 października 2023 r.)
Informacje przekazane przez Chorwację

Rada wysłuchiwała informacji przekazanych przez Chorwację.

³ Na dyskusję nad tym punktem zaproszono unijną agencję Europol.

Działania o charakterze nieustawodawczym

- 15. Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie: zwalczanie bezkarności⁴** 13632/23

Aktualna sytuacja

Rada zapoznała się z aktualną sytuacją i informacjami przekazanymi przez prezydencję, Komisję i Eurojust na temat walki z bezkarnością w związku z rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie.

- 16. Współpraca wymiarów sprawiedliwości z Ameryką Łacińską na rzecz zwalczania przestępczości zorganizowanej:⁵** 13680/23

a) Szczyt UE–CELAC (Bruksela, 17–18 lipca 2023 r.): działania następcze

b) Europejsko-latynoski program wsparcia walki z transnarodową przestępczością zorganizowaną (przyszły projekt „EL PAcCTO 2.0”)

Aktualna sytuacja

Rada zapoznała się z aktualną sytuacją i informacjami przekazanymi przez prezydencję i Komisję na temat działań następczych po szczycie UE–CELAC (Bruksela, 17–18 lipca 2023 r.) oraz na temat europejsko-latynoskiego programu wsparcia walki z transnarodową przestępczością zorganizowaną (przyszły projekt „EL PAcCTO 2.0”).

- 17. Wysiłki na rzecz poprawy efektywności i jakości systemów wymiaru sprawiedliwości** 13684/23

Wymiana poglądów

Rada przeprowadziła wymianę poglądów na temat wysiłków na rzecz poprawy efektywności i jakości systemów wymiaru sprawiedliwości.

⁴ Na dyskusję nad tym punktem zaproszono unijną agencję Eurojust.

⁵ Na dyskusję nad tym punktem zaproszono przedstawiciela „EL PAcCTO 2.0”.

18. **Konkluzje w sprawie upodmiotowienia cyfrowego i praw podstawowych** 13399/23 + COR 1
Zatwierdzenie + ADD 1
*Wymiana poglądów*⁶

Rada zatwierdziła konkluzje w sprawie upodmiotowienia cyfrowego i praw podstawowych oraz przeprowadziła wymianę poglądów na ten temat z udziałem dyrektora Agencji Praw Podstawowych. Oświadczenia Bułgarii, Węgier i Polski zawarto w załączniku.

19. **Sprawy różne**

- a) **Przystąpienie UE do konwencji stambulskiej** 13773/23
Informacje przekazane przez prezydencję i Komisję

Rada zapoznała się z przekazanymi przez prezydencję i Komisję informacjami na temat przystąpienia UE do konwencji stambulskiej.

- b) **Negocjacje pomiędzy UE a USA w sprawie porozumienia o elektronicznym materiale dowodowym**
Informacje przekazane przez Komisję

Rada przyjęła do wiadomości informacje przekazane przez Komisję na temat negocjacji pomiędzy UE a USA w sprawie porozumienia o elektronicznym materiale dowodowym.

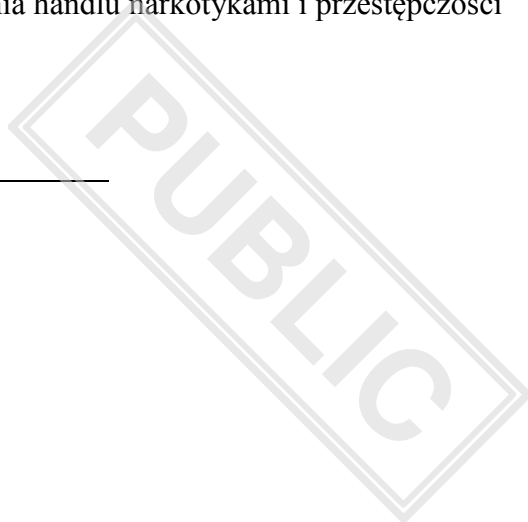
- c) **Forum ministerialne UE–Bałkany Zachodnie dotyczące wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych (Skopje, 26–27 października 2023 r.)** 11958/23
Informacje przekazane przez prezydencję

Rada zapoznała się z przekazanymi przez prezydencję informacjami na temat forum ministerialnego UE–Bałkany Zachodnie dotyczącego wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, które odbyło się w Skopje 26–27 października 2023 r.

- d) **Komunikat w sprawie planu działania UE w zakresie zwalczania handlu narkotykami i przestępczości zorganizowanej** 14114/23
Informacje przekazane przez Komisję

⁶ Na dyskusję nad tym punktem zaproszono dyrektora Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

Rada zapoznała się z informacjami przekazanymi przez Komisję na temat jej komunikatu w sprawie planu działania UE w zakresie zwalczania handlu narkotykami i przestępczości zorganizowanej.

Oświadczenia do nieustawodawczych punktów B przedstawionych w dok. 13958/23

Ad pkt 18
w wykazie
punktów B:

Konkluzje w sprawie upodmiotowienia cyfrowego i praw podstawowych
Zatwierdzenie
Wymiana poglądów

OŚWIADCZENIE BULGARII

„Bułgaria przywiązuje dużą wagę do kwestii upodmiotowienia cyfrowego z myślą o ochronie i egzekwowaniu praw podstawowych w erze cyfrowej i w związku z tym pragnie wyrazić poparcie dla proponowanego projektu konkluzji Rady w sprawie upodmiotowienia cyfrowego z myślą o ochronie i egzekwowaniu praw podstawowych w erze cyfrowej.

W 2018 r. bułgarski Trybunał Konstytucyjny przyjął decyzję, w której stwierdził, że Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (»konwencja stambulska«) propaguje koncepcje prawne związane z pojęciem płci, które są niezgodne z podstawowymi zasadami bułgarskiej konstytucji. Dlatego też w myśl tej decyzji Trybunału Konstytucyjnego Republika Bułgarii oświadcza, że państwo to nie może zaakceptować koncepcji płci ani podejścia opartego na płci z konwencji Rady Europy ani dowolnego innego dokumentu, w którym zamierza się stosować rozróżnienie między »płcią« (ang. *sex*) jako kategorią biologiczną (kobiety i mężczyźni) a »płcią« (ang. *gender*) jako konstruktem społecznym. Ponadto jesteśmy głęboko przekonani, że odnosząc się do praw podstawowych w kontekście Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, Rada powinna stosować terminologię Karty”.

OŚWIADCZENIE WĘGIER

„Węgry uznają i propagują równość kobiet i mężczyzn zgodnie z ustawą zasadniczą Węgier oraz prawem pierwotnym, zasadami i wartościami Unii Europejskiej, a także zobowiązaniami i zasadami wynikającymi z prawa międzynarodowego. Ponadto, równość kobiet i mężczyzn została zapisana w Traktatach Unii Europejskiej jako jedna z podstawowych wartości. Zgodnie z powyższym i z przepisami krajowymi Węgry w pkt 5 i 8 konkluzji Rady w sprawie upodmiotowienia cyfrowego i praw podstawowych interpretują pojęcie »gender« jako odniesienie do płci biologicznej (ang. *sex*), a pojęcie »gender digital divide« jako odniesienie do »przepaści cyfrowej między kobietami i mężczyznami«.

Zgoda Węgier na przyjęcie konkluzji Rady w sprawie upodmiotowienia cyfrowego i praw podstawowych i na występujące w nich odniesienia do różnych strategii i planów działania Komisji Europejskiej i Rady Europy nie mogą być interpretowane jako ogólne zatwierdzenie wszystkich zapowiadanych działań, zastosowanej terminologii i odniesień występujących w tych strategiach i planach działania, w szczególności gdy te działania, terminologia i odniesienia w bezpośredni sposób odwołują się do komisyjnej strategii na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020–2025 lub komisyjnej strategii na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025”.

OŚWIADCZENIE POLSKI

„Polska zgadza się przyjąć konkluzje w sprawie upodmiotowienia cyfrowego z myślą o ochronie i egzekwowaniu praw podstawowych w erze cyfrowej i wyraża uznanie dla wkładu prezydencji hiszpańskiej w ich przygotowanie. Polska podziela pogląd, że prawa podstawowe są fundamentem każdego demokratycznego społeczeństwa i że ich ochrona, zarówno w internecie, jak i poza nim, ma kluczowe znaczenie dla poszanowania godności ludzkiej.

Zatwierdzając jednak kierunek konkluzji, Polska podaje w wątpliwość niektóre przepisy, które próbują wprowadzić definicję przestępstwa »mowy nienawiści« (ang. *hate speech*) i w których używa się niejasnego pojęcia »płci« (ang. *gender*).

Należy zauważyć, że art. 2 i art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, art. 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej odnoszą się jednoznacznie do równości kobiet i mężczyzn, a w angielskich wersjach językowych tych aktów nie stosuje się terminu »gender«, tylko »sex«. Pojęcie »płci« (ang. *gender*) nie jest zdefiniowane w prawie podstawowym UE, a tym samym pozostaje niejasne i jest niejednoznacznie interpretowane w państwach członkowskich UE. Stwierdzenie to prowadzi do jednoznacznego wniosku, że nie można z wystarczającą pewnością rozdzielić ani wyodrębnić takiego stosowania angielskiego pojęcia »gender«, które zapewniałoby jednolitość interpretacji. Oznacza to, że można je stosować zarówno do płci biologicznej, jak i do tzw. płci społeczno-kulturowej. Wątpliwości te uniemożliwiają wyeliminowanie okoliczności, w których możliwe byłoby dyskryminowanie niektórych grup społecznych ze względu na ich płeć biologiczną. Prawo każdej osoby do równości wobec prawa i ochrony przed dyskryminacją jest powszechnym prawem uznanym zarówno w prawie międzynarodowym, jak i polskim. Pojęcie »gender« należy jednak interpretować zgodnie z polskim porządkiem konstytucyjnym i tradycją, ponieważ, zgodnie z art. 33 konstytucji, Rzeczpospolita Polska dąży do zapewnienia kobietom i mężczyznom równych praw w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym. Konstytucja RP nie zawiera żadnego odniesienia do niezdefiniowanego pojęcia »płci« (ang. *gender*). Zgodnie z nadrzędnymi zasadami prawa zasada poszanowania tożsamości narodowej państw członkowskich przeważa w takim przypadku nad wykładnią. Polska zastrzega sobie zatem prawo do interpretowania użytego w tekście projektu pojęcia »gender« jako identycznego z jednoznacznym i ugruntowanym w prawie Unii Europejskiej terminem »sex« (w znaczeniu płci męskiej i żeńskiej).

Należy również zwrócić uwagę, że »mowa nienawiści« nadal nie figuruje w katalogu europrzestępstw zgodnie z art. 83 ust. 1 TFUE. Znaczenie »mowy nienawiści« jest niejasne i różnie rozumiane w poszczególnych państwach członkowskich. Przepisy zaproponowane w konkluzjach, definiujące »mowę nienawiści« jako »podżeganie do przemocy i nienawiści«, które może »prowadzić do przemocy fizycznej, stalkingu, zastraszania, uprzedmiotowienia, nękania, molestowania seksualnego i dyskryminacji, w tym przestępstw z nienawiści«, mogą zatem stanowić próbę obejścia procedury traktatowej i w rzeczywistości dążyć do wprowadzenia do porządku prawnego UE definicji »mowy nienawiści« w dokumentach nieustawodawczych.

Ponadto należy również podkreślić, że zawarta w konkluzjach definicja »mowy nienawiści« nie może być prawnie wiążąca dla żadnego państwa członkowskiego. Ponadto nie może ona służyć jako podstawa wykładni lub uzasadnienia przez żaden organ sądowy. Niejednoznaczne pojęcie »mowy nienawiści« stosowane w oficjalnych dokumentach UE może zagrażać wolności wypowiedzi i w konsekwencji stanowić naruszenie praw i wolności wyrażania opinii”.

Oświadczenia do nieustawodawczych punktów B przedstawionych w dok. 13959/23

Ad pkt 5 w wykazie punktów B: **Decyzja wykonawcza Rady przedłużająca tymczasową ochronę**
Przyjęcie

OŚWIADCZENIE REPUBLIKI CZESKIEJ

„Podobnie jak w przypadku innych państw członkowskich, a w szczególności państw położonych na pierwszej linii, od samego początku rosyjskiej inwazji na Ukrainę Republika Czeska udziela bezprecedensowej pomocy osobom uciekającym przed wojną. Według stanu na 15 października 2023 r. spośród prawie 600 000 (571 511) zarejestrowanych wnioskodawców Republika Czeska nadal oferuje tymczasową ochronę ponad 360 000 osób (8,7% aktywnych rejestracji w UE), co odpowiada 3% jej ludności. Republika Czeska, rejestrująca kolejne 8000 wnioskodawców każdego miesiąca, pozostaje najbardziej obciążonym pod tym względem państwem członkowskim UE w przeliczeniu na mieszkańca. Republika Czeska należycie wdraża dyrektywę w sprawie tymczasowej ochrony i zgodziła się na jej przedłużenie do marca 2025 r., również dlatego, że jest głęboko przekonana, iż sytuacja wymaga wspólnej europejskiej reakcji. W związku z tym i zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z 9 lutego i 30 czerwca 2023 r. Republika Czeska oczekuje, że Komisja zapewni dalsze odpowiednie i elastyczne wsparcie finansowe, aby pomóc zmniejszyć związane z tym obciążenie finansowe na szczeblu krajowym (zgodnie z danymi OECD tylko w 2022 r. Republika Czeska wydała trzecią co do wielkości kwotę 1,96 mld EUR na pokrycie odpowiednich kosztów utrzymania, edukacji i opieki zdrowotnej)”.

OŚWIADCZENIE POLSKI

„Od samego początku rosyjskiej inwazji na Ukrainę państwa członkowskie UE udzielają niezbędnej pomocy uchodźcom uciekającym przed wojną.

Według danych zamieszczonych na Platformie Tymczasowej Ochrony (TPP) i przekazywanych za pośrednictwem sieci ds. reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego na dzień 10 października 2023 r. szacowana liczba aktywnych rejestracji w 27 państwach członkowskich jest nadal ogromna – wynosi 4 088 249. Jednym z głównych państw przyjmujących beneficjentów tymczasowej ochrony jest Polska, w której przebywa 957 175 beneficjentów (23% aktywnych rejestracji w UE). Według szacunków OECD tylko w 2022 r. Polska wydała 8,36 mld EUR na utrzymanie uchodźców z Ukrainy (w tym na kształcenie, świadczenia społeczne, opiekę medyczną, zakwaterowanie i inne). Jest to najwyższa kwota spośród kwot odnotowanych we wszystkich państwach członkowskich OECD.

Polska nie ma wątpliwości, że Ukraina i jej obywatele zasługują na naszą solidarność i w związku z tym nie sprzeciwia się przedłużeniu tymczasowej ochrony, ale jako państwo najbardziej obciążone napływem uchodźców z Ukrainy wzywamy Komisję Europejską, by zapewniła odpowiednie i elastyczne finansowanie zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z 9 lutego 2023 r. Obecne wsparcie z budżetu UE nie odpowiada skali potrzeb”.